

تاریخ عثمانی انجمنی
۱ تشرین اول
۱۳۳۳
سکزیجی سنه
نومرو ۴۶
مجموعه سی

روس منابغه كوره :

بالطه جی محمد پاشانك پروت سفری

(۱۱۲۳ هـ - ۱۷۱۱ م)

اسباب سفر

[بکن نسخه دن مابعد]

رجعت ایدن عساكری كوردن چار اوزون مدت محاربه دن ناشی دراغون عساكرينك بورغون بولنديغنی نظر دفته آله رق كندی قومانده سنده كتيرديكي فرقه دن مربلار [مریبی قلعه نظاملری] تشكيليله پشدار عساكرینی انلرك ایچروسته آلدیردی : « بره اوبراژنسق » الایی نامیله معروف آلائی ایلك خط حربده بولنوب بهری ایكیشر طابوردن عبارت اولق اوزره ایکی قطعه مربعه تشكيل ایتدی . ایکنجی خط حرب دخی « استراخان » و « انكرمانلاند » آلایلری ناملریله موسوم الایلدن تشكيل ایدلدی . اوچنجی خط حربده « سیمنوفسکی » آلائی بولونیوردی . مربلارك [قلعه نظاملرینك] گوشه لرنده دخی آزاویه میتلری محافظه ومدافعه ایلك اوزره طویجی عساكر و طویلر بولنمقده ایدی .

منوال مشروح اوزره خطوط حربیه نك تشكيل و ترتیبی اكمال ایدیلیر ایدلر روس پشدار عساكری مربلار ایچنه آلدی . بو هنكامده ایدی که عثمانلی سوادری عساكری - جبهه دن « بره ادبرازنسکی - Preobrazjinsky » آلائی وجناح لر دن « استراخان » و « انكرمانلاند - Ynguermanland » آلایلری اوزرینه اولق اوزره - شدتلی بر هجوم و تعرض اجرا ایدلدی . طوب و تفكك آتشلریله عثمانلیلرك هجوم و تعرضی مدافعه وردایدلیدی انسانده هر ایکی طرفدن تلفات کلیه وقوعه كلدی . بونی متعاقب چار جانبندن كندی عساكرینه رجعت ایچون امر ویرلشدی . عثمانلیلر روسلری

اوزاقدن تعقیب ایدوب هجوملری تکرار ایتدیله. رجعت حرکتی اولکی
کی خط حرب تشکیلله یعنی قلعه نظامنده اجرا ایدیلرک جنرال ویده-
Veide و جنرال «رپنین» Repnine فرقه لرینک یانته کیجه وقتی
مواصلت و بونلره التحاق اولندی .

عثمانلیر «فالچی» Faltchi موقعه روسلردن مقدم کلوب پروت
نهرینک صاغ ساحلی اشغال ایلدکلرندن روسلرک تصورات سابقه لری
دائرة سنده قوریلان پلانلری آلت اوست اوله رقبستون بوشه چیقمش
ایدی . روس طرفندن حرکات تجاوزیه اجرایی ارتق خارج از امکان
کیفیاتدن معدود ایدی و چونکه عثمانلیرک وضعیت و موقعی تبدل ایتمکله
روسلر ایچون یوله اوزاق تدارکی ممکن اولمادی کیم عثمانلی عسکرینک
مقدارجه روسلره فائق بولمسی دخی باعث خوف اولمده ایدی . واقعا
ابتدای امرده حرکت جناحه [یان ورویشی] اجراییله «سرت» نهرینه
یا قلاشقی و بو وجهله صدر اعظمک اردوسنی صول طرفندن چویرمک،
طونه یه یول آحق تصوری [بلاقی] روس قوماندانلرینک وارد خاطری
اولش ایدی ؛ فقط روس اردوسنک بولندیقی موقعله «سرت» نهری
آرمه سنده کی اراضی غیر منبت و ایچله جک صودن عاری و روسلرک ثقلیه
آراهلری ایسه ناقص بولندیقی اجلدن تصور مبحثک موقع اجراییه وضعی
تشبثدن فراغت مجبوریته حصوله کلشیدی . بویوله واقع اولان ترددلی
بر طاقم تصورات و مذاکراتدن سوکرمه نهایت «مجلس حرب» طرفندن
محاربه اجرایی ایچون مساعد و مناسب بر موقع تحریری مقصدیه روس
اردوسنک کیرویه رجعت ایتلی تحت قراره آلتدی . کیرویه یورویشی
تسهیل ایچون آراهلرک اکثری و چادرلر احراق اولدی . آغیر روس
بومهلری [خبره لری] ده یره کوملدی .

تموزک طقوزنجی کیجه سی روس اردوسنک یوکلای آراهلری قوتلی
بر مفرزه عسکرینک تحت محافظه سنده یوله چیقاریلوب علی الصبح

شفق وقتندده روس عساكر متباقيہی حرکت ايتدی . روس اردوسنك كیروسندہ ، برہ اوبرازہنسق ، آلابی افرادیلہ ، بومباردیر ، دینلان خبرہجی آلاینہ منسوب افراد [غرہ نادیلر] یورومکدہ ایدیلر . عثمانی سواریلری روسلرك کیرویہ حرکت ورجعتی اكلار اكلامزہمان انلری تمقیب ایتمکہ باشلادیلر . برطرفدن هوانك شدت حرارتی روس اردوسنك حرکتہ مانع اولدینی کبی برطرفدن دہ عثمانی سواریلری طرفدن روسلر اوزرینہ اجرا ایدیلن هجوملر انلرك بالتوقف محاربہیہ کیرشمہنہ سبیت ویرمکدہ وبومصادمات مدافعہ کارانہ عثمانی سواریلرینك ہر هجومندہ تکیون وتکررايدہ کلکدہ بولنديفندن روس اردوسنك رجعت حرکتی غایت یواش ایلرولمکدہ ایدی . عثمانی سواریلرندن یزار قالمق یوزندن روس اردوسی اوکلہ وقتنہ قدر تقریباً یدی ودرست [تقریباً ۷۰۰ کیلومترہ] دن زیادہ قطع مسافہ ایتمکہ موفق اولاماشیدی . برہ اوبرازہنسق Preobrajenski ، آلابی آلتی ساعتنبرو هجوم عثمانیہیہ آتشلہ مقابلہ ایتمکہ مجبور اولمش ، وانجق بک چوق زحمت وکفتلرہ وتلفات عظیمہ ویرمکہ قاتلانمق کبی فرط غیرت و متانت وفداکاری ایلہ انتظامی ادامہ واردو ایلہ رابطہ ومواصلہ سی محافظہ ومدافعہ ایلمکہ موفق اولہ بیلمش ایدی .

عسکر یورغون دوشمش اولدینی جہتلہ ، پروت ، نہری کنارندہ کی «نوی استانیلیشجہ NOV Stanilechtheé» نام موقعندہ توقف وآرام ومدافعہیہ قرار ویریلوب ہمان بورادہ کیجہ لہرک استراحت ایدلک ایمجون چادرلرك قورولمنہ مباشرت ایدلدی . متوالیاً وعاجلاً جالیشیلہرق آاز زمان ایچندہ بر متحکم اردوکاہ ہیثنہ افراغ ایدیلن خیمہ کاہدہ [(۳) نومردلی فروکیہ مراجعت] آایلریان یانہ بیوک برزاویۂ حادۂ تدافعہ تشکیل ایدہ جک وجہلہ وطابورلر آچلمش ویاییلمش بر وضعیتہ اخذ موقع ایتدیلر . زاویۂ تدافیۂ مذکورہنك خطوط منکسرۂ تدافیۂ دن

متشکل ضلعاری نهرک مجراسنه دوغری امتداد ایتش ، بو ضلعارک
 باشاری ساحل نهره استاد ایتدیرلش ایدی . مذکور زاویه نك - اوکده
 محل مینه حصوله کلامک ایچون کلمش - رأسی کیروسنده احتیاط
 صورتیله آروجه درت طابور اقامه اولنش ایدی . خیمه کاهک جهه
 جنوبیه سی یدی یوز الی قولاج طولنده بر طوبراق سپر [مریس]
 ایله تحت مدافعه یه آلمش واشبو سپر غایت سرعتی و مستعجل
 بر عملیه ایله میدانه کتیرلش ایدی . روس خیمه کاهنک شمال جهته
 دخی یدی یوز قولاج امتدادنده قطعات مختلفه آغزلقارندن بر باریقاد
 وجوده کتیریلرک بو جهته کی بطاقلق ایله سازلقارک موجودیتدن دخی
 استفاده ایدلش یعنی مستحکم اردو کاهک آرقه سی نهره مستند بولندی
 کی شمال جهته ده عثمانلی هجومه قارشو طبیعی بر مانعه و خط مدافعه
 تشکیل ایلان اشبو بطاقلق و سازلقار ایله ستر و محافظه قلمشدر . نهر
 کنارنده ایچ اردوگاه [رجنتگاه] صورتنده بر موقع مخصوص تفریق
 واحضار اولتوب آرا به لردن متشکل باریقادرله محاط بولان بو موقعک
 ایچروسنده اردو اداره مرکزیه نه [چار و چاریجه واردو ارکان وارکان
 حربیه نه] بر محل مخصوص تفریق و تخصیص ایدلدی واک صوک مدافعه
 عسکری اولق اوزره دراغون و پیاده و چارک معیتده کی خاصه سواری
 آلایلی افرادی ایله بغدادلیلردن و کوچوک روسیه قزاقلی موقع
 مذکورده اقامه اولندی . آیریجه آلتی دراغون آلایسله طوبیجی پارق
 یکی قوریلان ایچ اردو کاهک خارجنده اخذ ایتدیر . آلای طوبیجیلری
 [سبارطوبیجیلر] طوبیریه معا بطاریه نظامنده مستحکم اردو کاهک جهات
 مختلفه واکتریسی جهه جنوبیه سنده اخذ موضع ایله رک وقوعه کله جک
 هجوم و تعرضلی طوب آتشریه توقیفه حاضر لاندیلر . [روس مستحکم

اردو کاھنک ترتیبات سائرہ سی (۳) نومرولی فروکیدہ موضعاً کوسترلندر [۱]
 « نووی استانیلیشجہ » روس مستحکم اردو کاھندہ کی عساکرک
 مجموعی ۳۱۵۵۴ پیادہ ایلہ ۶۶۹۲ سواری عسکرینہ بالغ اولوب طوبخیلر
 وسائرہ دمہ ضم ایدلدیکی حالہ بورادہ کی روس اردوسی قرق بیک کئی
 رادہ سندہ در . اکثریسی اوچ فوندلق [۲] سار طویدن عبارت (۱۲۲)
 قطعہ طوب دخی بورادہ اردونک اک مهم وسائط حربیہ سی تشکیل
 ایدہ یوردی .

۹ تموز ۱۷۱۱ کوئی وقوعہ کلن ہجوم عثمانی

[(۳) نومرولی فروکیہ مراجعت]

روسر طوبراق حفریاتیلہ سپرواستحکام عملیاتی ہنوز اکمال اتمزدن
 اول افقدہ کلیتی عثمانی پیادہ عسکری عظمت نمای ظہور اولدی .
 یوز بیک پیادہ عسکریلہ یوز یکریمی بیک سواری والی بیک تانار
 عسکرینہ و (۴۴۴) قطعہ طوب و (۲۵) قطعہ خبرہ [یعنی ہاون]
 آلت ناربہ سنہ مالک بولنان صدراعظم و سردار اکرم بالطہ جی
 محمد پاشا - معیتدہ حاضر بولنان اسوہج جنرالی « اشپار - Schpar »
 و نزد دولت علیہ دمہ اسوہج مرخصی قونت « بونیاتوفسکی - Poniatofsky » نک
 ابو تعلیم و تجربہ کورمش ، جارتیلہ معروف روس عسکری اوزرینہ
 ہجوم وصولتی تنسیب ایتمالرینہ رغماً - روسر اوزرینہ ہجوم و تعرضہ

[۱] « ۱۰۹۳ - ۱۱۱۰ » آستریا سفر طوبلی ہنکامندہ صدراعظم الماس
 محمد پاشا قومانداسندہ کی عثمانی اردوسیہ « پرنس اوژن دو ساووا » اردوسی
 آرمندہ مجارستاندہ « نیا » نہری ساحلندہ و یک مشابہ طرززدہ [۱۱۰۸ - ۱۶۹۷]
 وقوعہ کلوب « زانتا » میدان محاربہ سندہ الماس محمد پاشانک نہرمد کور ساحلندہ کی
 اردو کاھیلہ مقابلہ بوپوریلہ [محاربات مشہورہ عثمانیہ آلپوی نام اثر مزہ مراجعت]
 [۲] بر فوند (۱۳۳) اسکی عثمانی درمیدز [اوچ فوندلق طوبلر ۷۰۵
 سانتیمترہ مک محرا طوبلری عیارندہ در .

قرار ویرمشدی . مبحوث جنرالر بتون روس اردوسنی چویره دك روسلر ك لوازم وارزاقی توكتجهیه قدر تحت محاصره ده طوئلری واول صورتله محاربه سز محو ایدلری راینی بیان ایتمكده ایدیلر [*] . رأی مذکور صدر اعظم طرفندن قبول ایدلامكده عاكر عثمانیه به محاربه به حاضر اوللری امری ویرلدی . روس مستحكم اردوكاهنك جهه جنوبیه سه قارشو بتون عثمانی پیاده عسكری [یكچریلر] طرفندن بر صف حرب تشكيل ایدیلوب بوقطه عثمانیه بعده بر زاویه شكلنی آلدی . زاویه نك راسنده يالكنز اوچ بيك كشی بولنوب عساكر سائر ایه ایکی خلقه تشكيل ایده جك صورتده اخذ موقع ایتمشردی . عثمانی موضعنك ایکی جهته طویلریله طوبخچیلر اقامه ایدلمشیدی . عثمانینك كلیتی مقداره اولان سواری آلایلری [بلوكری] ایه نهر ك ایکی ساحلندن بتون روس اردوكاهنی چویرمشر ایدی .

سالف المرض ترتیباتینی اكمال ایدن یكچریلر طلوع شمسدن اول ساعت اوچده جنرال « آلارت » ك تحت قومانده سنده اولان روس فرقه سی اوزرینه یورودیلر . روسلر لابس بولندقلری كوركلرینی آتهدق سلاحه سارلایلر . شدتی طوب و تفنك آتشلری ایله عثمانیلر ك برنجی صولترینه مقاومت اوله بیلدی : شویله كه روس طوبراق سپرلرندن اوتوز آدیم مسافده عثمانی زاویه مدهشهی توقف ایلدی . مدافعات شدیدة واقعدهن یكچریلر ك دوچار حیرت اولدقلری آتشرینك انتظامنه خلل كلندن آكلاشیلیوردی . طرفین آتش اجرا سه دوام ایندیلر . بواننده چار « پترو » عثمانی پیاده عسكری نك يالكنز بر نقطه به هجوم ایندكلرینی و سواریلرینك ایه بر مقدار ایلروله بهرك روس استحکاملرندن خیلی مسافده طور دقلری حالده يالكنز « الله الله » صدالرینی عیوقه چیقارمقله

[*] حرب حاضر عمومیده انكلیزلره قارشو مظفریت عثمانیه ایله نتیجه لن « كوت الماره » محاصره سی وقایعیه مقایه بیوربله .

اكتفا ایلدکیرینی مشاهده ایتدیکندن دیگر اقسامدن آلایلر آله رق جنرال
«آلارت» امداد کوندرمکه و سکنز فوندلق (۸) قطعه طوب ایلد دیگر بر قاج طوبی
مبحوث «آلارت» ک بولندی طرفه سوق ایتکه قرار ویرمش وهان
ایجاباتی اجرا ایتدیرمشیدی .

روس پیاده نیک لاینتقطع اجرا ایدیلن آتشی، هم کله و عمده قورشون
ایله طولدیریلن روس طوبلرینک تأثیراتی یکچیریلرک هجوم و تعرضنه
بطاات ابراث ایتکده و روس آتشنک هیچ بری بوشه کتنامکده ایدی .
اوکده کی یکچیریلر آتش ایدر، شهید دوشرلر وهان یرلرینه کیرودن
شجع و قهرمان دیگر یکچیریلر کلوب استحقار موت ایله مردهانه حربه
دوام ایدرلر ایدی . بو منوال اوزره محاربه شدتله اوج ساعت امتداد
ایتمشیدی . نهایت الامر یکچیریلر تعرضدن فراغتله یکدیگری ایتوب
قافه رق کیرویه چکلمکه باشلادیلر . تعقیب ایچون روسلر کوزل بر فرصت
ظهور ایتدی؛ احتمالکه انشای تعقیبه غلبه ده ایدیه ییلوردی . فقط
روس سواریلرینک مقداری عثمانلی سواریلرینک عدینه نسبتله یک آز
ایدی؛ چار ایسه اردوگاهدن پیاده عسکرینی خارجه سوق واعزامه
جسارت ایده میوردی، پیاده نیک بو وجهله حربه سوقی حالتده عثمانلی
سواریلرینک اوزته لرینه تعرض و هجوم ایله استفاده ایتسندن، پیاده نیک
مرکزدن تباعدلری هنکامنده اشبوسواری عساکرینک اردوگاه داخله
کیره رک روسلرک انده قالان ارزاق و لوازم و مهماتی محو ایلندن خوف
و تحاشی ایتکده ایدی .

عثمانلیر روس اردوگاهندن بر وه دست [تقریباً برکیلومتره] قدر
بعد و مسافده توقف ایتدیلر . مبحوث محاربه ده عثمانلیردن یدی بیک
کشی شهید دوششدر . روس طرفده دخی بر جنرال ایله (۴۴) ضابط
و (۱۴۳۹) نفر بو محاربه ائسانده قتل ایدلش و روس مجروحلری ایسه
(۲) جنرال و (۹۳) ضابط ایله (۱۲۹۳) نفر دن عبارت بولنشدر .

محاربه کوننک اقشامی یعنی تموزك اوتتجی کیجسی عثمانیلر کندی
بیاده لربنک محافظه‌سی تحتده اولدقلری حالده سپرلر واستحکامات انشاسنه
مباشرت و مسارعت ایلدیلر. ایکی بیوک طوپراق استحکام [طایبه] ایله
برقاچ سپر و خندق [متریس] انشاسنه موفق اولان عثمانیلر بطریقه لرینی
دخی مواقع لازمه کوزجله یرلشدیردکن صوکره صاحلین روس
اردوکاهی اوزرینه اوچوز قطعه طویدن ینه آتشلر صاحجه
باشلادیلر. عین زمانده صدر اعظم طرفدن تاتارلره پروت
نهرینک صول ساحلنی اشغال ایتملری وطوب آتشلرله روسلرک
نهردن صو آلرینه ممانعت ایتملری ایچون امر مخصوص اعطا قئندی.
روسلر دخی بوش طورمیوب اردوکاهده برقاچ استحکام دها یابدیلر.

۱۰ تموز وقعه حربیه‌سی

۹ تموز محاربه شیده‌نک فرداسی کونی یعنی ۱۰ تموزده صدر
اعظم و سردار اکرم بالطه‌جی محمد باشا کندی عا کرینه روس مستحکم
اردوکاهی اوزرینه یکیدن هجوم امرینی ویرمشیدی. فقط یکچریلر
برکون اول بدی بیک تلفات ویره رک غایت شدید مقاومت کوردکلری
ایچون هجومی ثمره‌سز عد ایتدکلرندن و خصوصیه جنرال «رهنه» نک
تحت قوماندنده‌کی روس عا کرینک کیرولرنده برموقعده بولنه‌رق [۱]
حرکت ایتک اوزره ایدوکنی خبر آلمش اولدقلرندن صدر اعظمدن
صلح طلب ایده رک تجدید هجوم امرینه اطاعت ایتدیلر. بوسیله مبنی
۱۰ تموزده عثمانیلر طرفندن هجوم واقع اولمیوب بالکز روسلر اوزرینه
شدتلی طوب آتشلرینک اجرا سیله اکتفا ایدلمشدر.

صدراعظم قوماندنده‌کی یکچریلرده رابطه و انضباط وجه معروض

[۱] بوسره‌لرده موی الیه جنرال معیتنده کی روس عا کرله ابرائیل

جهتده بولونیوردی.

اوزرہ خللدار و مفقود اولدیغندن عثمانلی اردوسنك حال و موقعی مطلوبہ موافق دکلدی. مع هذا روس اردوسنك حال و موقعی ایسہ دها فنا و عادتاً و خیم بولونیوردی؛ و چونکہ روسلرک ارزاقی توکنسک اوزرہ ایدی؛ ارزاق و لوازمکده برطرفدن کوندرلسی ممکن دکلدی؛ دراغون الایلرینک آنلری آجلقدن تلف اولیوردی؛ روسلرده یم توکنش، رومی عساکری ایسہ عثمانلیلر طرفندن عظیم تضییق کورمش بولندیغندن انسان و حیوان جلہسی بی تاب و غایت یورغون برحالدہ بولونیوردی؛ روس عسکری کوجلککہ استعمال سلاح ایدہ بیلہ جک رادہدہ ضعیف و ناتوان دوشمش ایدی.

روسہ اردوسنك حال تہلکدہ بولندیغنی ایمبراطوری مراقہ دوشورمش و یکیچریلرک اطاعتزلککہ باشلامیبلہ صدر اعظمکدہ صلحہ میل ایدہ جکی آلتان عثمانلی اسیرلرینک بیاناتندن منقہم اولش بولندیغندن زبون و ناچار قالان ایمبراطور عثمانلیلرہ تکلیف صلح ایتمککہ قرار ویردی. دلی پترو صلحی تکلیف ایتمککہ برابر سلاح تسلیم ایتمککیزین بارشمنق آرزوسندہ ایدی. شاید عثمانلیلر روسلرک سلاح تسلیم ایتملرینی طلب ایدرسہ محاربہ ایلہ اردویہ یول آچغنی تصمیم ایتمشیدی. چارک امریلہ مارشال «شرہ میتف» ہان صدر اعظمہ برمکتوب کوندرہ رک درونندہ صلح مذاکراتہ کیریشمک آرزوسندہ بولندیغنی بیان ایتدی. وزیر اعظمندن جواب بکلندیکی اشدہ روس اردوگاہی درونندہ احتیاطاً حالا استحکام یاییلیوردی. صلح تکلیفاتی مین اولان نامہ یہ جواب کلدی. «شرہ میتف» صدر اعظمہ ایکنجی برنامہ کوندروب صلح ایستدیکنی برقاتدہا تأییدایتدی «شرہ میتف» ایکنجی نامہ سندہ سریمآ جواب ویرلسی تمنی اولتوب روسیہ نک صلح تکلیفانہ موافقتی متضمن وزیرک جوابی ورود ایتمز ایسہ روسلرک ایستز محاربہ یہ کندیلری باشلا یہ جقلری مندرج و محرر ایدی. مع مافیہ

صدر اعظم ایکنجی تکلیفنامه به دخی جواب ویرمدی . بونك اوزرینه روس اردوسنده حرباً یول آجق و عثمانلیلر ایچندن اردوسی خلاص ایلک ایچون چار طرفدن کندی عساکرینه هجوم و تعرض امری اعطا قلندی [*] . روسلر همان سلاحه صارلقلری و بعضی روس آلایلری حرکه باشلادقلری برهنکام دهشتناده طرف صدراعظمیدن مذاکره کیریشمکه موافقت اولندیفته دأثر بر جوابنامه ورود ایلش ایدی .

بوزمان دهشت انجام حقنده بیوک پترونگ مورخلزی غایت مهم بولنان آئیده کی معلوماتی قید و تحریر ایتمشدر :

ایمپراطور پتروو وزیر اعظمك جوابنه غایت صبرسزقله انتظار ایتمکده ایدی . حتی وزیرك جواب موافقتی تأخر ایدنجه پترو کنديسك عثمانلیلر طرفدن اسیر ایدیله جکنی و یاخود عثمانلی قلیجیله قتل ایدیله جکنی جداً تأمل و ملاحظه ایتدیکندن و روس اسراسك اوزمانکی حال پرفلاکتی پیش نظرینه کتیردیکندن « پترسبورغ » ده کی سناتو مجلسه [مجلس اعیانه] آئیده کی بیاناتی یازمشدر :

« بن بتون عسکرمله برابر — طرفدن بر نقصان و خطا واقع اولدیقی حالده محضاً کاذب خبرلره اعتماد ایلدیکدن ناشی — بزم قوتدن دها زیاده و عادتاً قوتمرك درت مثلی راده سنده بر قوته مالک — عثمانلی اردوسی طرفندن احاطه اولندیم . ارزاق آلتق ایچون مقتضی اطرافده کی یوللر کاملاً عثمانلیلر طرفندن سد اولتمشدر . جناب حقك فوق العاده بر عنایت استثنائیه سی ظهور

[*] آوستریا و مجارستان سفر طویل [۱۹۹۳ : ۱۱۱۰] هنکامنده صدر اعظم و سردار اکرم کوپرلی زاده فاضل مصطفی باشا قوماندہ سنده کی عثمانلی اردوسیلہ « پرنس لووی دوباد » قوماندہ سنده کی آوستریا اردوسی آره سنده [۱۱۰۲ هـ - ۱۶۹۱] سنده یعنی پروت سفردن یکریمی بر سنه مقدم وقوعه کلن « صلاقیین » محاربه سنك سالف العرض پروت محاربه سنه مشابہت عظیمه سی ورنجینك ایکنجی به تأثیر عظیمی بولندیقندن هرایکی محاربه نك بربریلہ مقابله سی توصیه قلنور . « محاربات مشهوره عثمانیه آلبومی » نام اثر یزه « صلاقیین » محاربه سنه مراجعت .

ایتمه‌جک اولورسه مغلویت کلیه و پریشانی‌یه کرفتار اوله جفعی و یاخود عثمانلی عسکری طرفندن اسیر ایدیله‌جکی بولندیم حال و موقعدن استدلال ایدیورم . شاید اسیر دوشر ایسم بنی‌کندی‌کزه چار و حکمدار طائی‌کیز و کندی‌آرزومله برشی امر ایسم ، کندی خط‌دستله برامنامه کوندرسیم بیله هیچ بر امریمی اجرا ایتمکیز . سالا قورنیلوب یانکزه کلور ایسم اولی وقت امرلیمی اجرا وایفا ایدرسکیز . شاید بن قتل ایدیلورسم و اولدی‌کمه دائر خبر کب موثوقیت ایدرسه ایچکزدن اک‌زیاده مستحق برینی بکا وارث نصب ایدی‌کیز .

مذاکرات صلحیه و عقد مصالحه

[(۱) و (۲) نومرولی قروکیله مراجعت]

مذاکرات صلیه ۱۱ تموز ۱۷۱۱ تاریخنده بتون کون دوام ایدوب تموزک اون ایکنجی‌کونی معاهده صلحیه عقد و امضا اولندی . یومعاهده ایله روسلر طونه جوارنده که بکلکیر [افلاق و بندان قطعه‌لری] ایچندن سربسته کچه‌روک خروج ایتمکه استحصال مساعده ایدیلر . عثمانلیلر طرفندن ویریلن بومعاهده‌یه مقابل روسلر دخی « آزاق » قلمه‌سک هدمیله یکی انشا اولتان « طیفان » [Taganrog ورغ] [۱] ، « قامنی زاتون – Kamenni Zaton » [۲] ، « سامارا – Samara » [حمار] قلمه‌لرینک تخریبی ، لهستان ایشلرینه مداخله ایتمکی و اون واون ایکنجی شارلک اسوج مملکته سربسته کیده ییلمسنی تعهد ایدیلر . مذاکرات صلحیه اشناسنده اون ایکنجی شارل « بندر » قلمه‌سده بولندیفندن مذاکراتک جریان ایتدیکنی ایشیدیر ایشتمز همان اردوگاه

[۱] « طافان روغ » قلمه‌سی آزاق دکیزینک منتهاسنده و « آزاق » قلمه‌سک غرب جنویسنده ساحل بجرده‌در .

[۲] « قامنی زاتون » طاش قلمه معنانه اولوب « دینی‌بر » نه‌ری یعنی اوزی صوبی اوزرنده‌در . بعض تواریخ عثمانیه‌ده « قامه‌نقا » نامیله موسوم‌در . معاهده‌نامه‌ده (قامنکه) صورتنده محرردر .

عثماني به سرعتله عزيزت ايتش ایدی . مقصدي صدر اعظمی صلحدن وازکیر مکدی . لکن شارل کچیکدی . انک اردوگاه عثمانی به ورودنده معاهده صلحه امضا ایدلش ایدی . وزیر اعظم ایه معاهده بی یوزمغه قطعاً موافقت ایتوردی .

تموزک اون ایکنجی کونی روس اردوسی اقشای - چار - پترو ، و چاریجه «رنجی قزین» برابر بولندی حالده - پروتک مجرای علیانه طوغری عزیزت و حرکت ایدوب مامد کورک اون یدینده «استیانوویچه» - Steqanovitcha ، نام محل قزینده نهر مبحونی مرور ایلده «دینستر» نهری اوزرنده کاشن «موکیلهف» - Moguileff ، شهرینه طوغری روان اولدی و «موکیلهف» [موگیلوف] شهرندن روسیه به داخل اوله رق بغداد قطعہ سنی ترک ایلدی .

جنرال «رننه» ، قوماندہ سنده کی روس عکری نك حرکاتی

[(۲) نومرولی قروکی به مراجعت]

جنرال «رننه» - Renne ، آلمش اولدینی امر موجبجه «سرت» نهرینه طوغری کلدرک او حوالیده ارزاق تدارکی مقصیده حزیرانک اوتوزنجی کون تحت قوماندہ سنده کی یدی بیک کشتی به بالغ یدی دراغون آلاخی مستحجاً و بغدادک غیر منتظم بر مقدار بغدادلی سواریلرخی برابر آله رق «باش» شهرندن خروج ایلش ایدی . مومی الیه اک قیصه طریقی اختیار ایدرک «سرت» نهرینه تقرب ایتدکن صوگره نهر مذکورک مجراسنی تمقیاً اشاغی به طوغری تبدیل استقامت ایلش و تموزک اوتنجی کونی «ماقیسمنی» - Maximeni ، نامنده کی مناسره ورود ایلش ایدی . جنرال «رننه» : «ابرائیل» شاطونسده بولان اوج بیک عثمانلی محافظک او حوالیده طویراق استحکامات انشایله مشغول بولندی

«ماقیسه‌نی» ده [۱] خبر آلمش و بو سبيله عثمانلیله محل مذ کورده استحکاملرک انشاآتیی اکاله وقت براقامق مقصدیله هان هجوم اجرانسه قرار ویرمشیدی. بوکا بناء «ماقیسه‌نی» مناسترنده خیلی ارزاق واکمکی حاوی نقلیه آراهه لیرینی براقه رق وانلرک محافظه‌سنه درت یوز روس سوارییی ایله بندگان سواریلیرینی مأمورایدیه رک تموزک اون برنجی کونی میرآلای «روزنوف» ک قوماندیه سی آلتنده اولان ایکی دراغون آلایینی پیشدار صفتیله «ابرائیل» اعزام ایلش و بالذات کندوسی دخی کیجه وقتی سائر دراغون آلایلیرینی بالاستصحاب سنت مذ کوره متوجهاً خروج و عزیمت ایتمشیدی. «ابرائیل» قلعه‌نه تقرب ایدن پیشدار قوماندانی مذ کور قلعه جوارینک عثمانلیلر طرفندن اشغال ایدلدیکنی کورمش ایدی. هان «ابرائیل» شاطویه قلعه‌نک طونه طرفندن چویرلمسی ایچون برآلای سوق اولمش، دیگر آلای ایسه قلعه اوکنده کی موقعی هجوم ایله اشغال ایلش، عثمانلیلر طوپراق استحکاملری دروننه کیرمش ایدی.

تموزک اون ایکنجی کونی صباحین جنرال «رنه» ابرائیله تقرب ایتمشیدی. استحکاملرک مواضی لایقيله کشف اولندقدن سوکره کیجه هجومی ایچون امر ویرلدی. کیجه وقتی وسطی ساعت اون راده لرند شاطو ایله نهر آره‌سنده کی موقع ایکی دراغون آلایینی [۲] طرفندن اشغال اولندی. بوراسنک اشغالی عثمانلیلرک طریق رجعتی کسمک مقصدینه مبتنی بولونیوردی. جنرال «رنه» ایسه دیگر بش آلایله استحکامات عثمانیه‌نک صاغ جهتندن اجرای هجوم ایلدی. عثمانلیلر غایت فداکارانه بر صورتده مدافعه و مقاومت ایدیلورلردی. روسلرک چکدکلری عظیم

[۱] «ماقیسه‌نی» یاشدن تقریباً (۲۰۰) وهرست و و ابرائیلدن تخمیناً (۲۶) الی (۳۰) وهرست مسافده کائزدر. بر «وهرست» ۱۵۰۰ انسان خطوه‌سنه ویا ۱،۰۶۷ کیلو متره به مساویدر.

[۲] «موسفوا» و «ره‌زان» شهرلری دراغون آلایلری.

مشكلات و مزاحم و ویردكاری تلفات نمره سی اوله رق عثمانلیلر صباحه طوغری شطو دیوارلرندن ایچرو چككدیلر. دراغونلردن (۴۰۰) كشی تلف و (۳۰۰) كشی مجروح اولش، عثمانلیلرك ضایعاتی ایسه (۸۰۰) شهید ایله بر مقدار مجروحدن عبارت بولنمشیدی.

تموزك اون دردنجی كونی طونه صوبی ایله اتصالدن محروم قالان جهات اربعه سندن روسلر طرفندن محاط بولتان « ابرائیل » محافظلری - سلاحلری محافظه ایتمك و اموال و اشیا لرینی برلكده آلوب كوتوره بیلمك شرطلریله - قلعہ یی تسلیم ایلدیلر. فقط تموزك اون آلتنجی كونی جنرال « رهنه » صلحك عقد اولندیغنی خبر آلمش و كندوسك روس اردوسی نزدینه رجعت ایتمی ایچون آریجه امر مخصوص اخذ ایلمش بولندیغندن « ادرنه » به متوجهاً حرکت ایدن عثمانلی محافظلرینه بر خبر ارسالله قلعہ یی آنلره اعاده تسلیم ایلمش ایدی.

نتیجه

هرتقدر « قوجه پترو » حكومت عثمانیه ایله بوزوشمقدن اجتناب ایتمكده ایدیده اول وقتی احوال سیاسیه تأثیرات و ایجاباتندن اوله رق دولت علیه ایله محاربه به كیرشمش ایدی.

ایشته بوصورتله روسیه نك ایلک حكمدارلری [پرنلری] زمانندن یعنی آلتی یوز سنه دن برو روسلر ایچون مدود برحاله بولتان طونه حوالیسی یكی باشند ایلک دفعه « پترو » طرفندن صحنه حرب اتخاذ ایلدیشیدی. بو حوالی به التی یوز سنه دن برو كیدلامش ایكن ایلک اول امپراطور « پترو » كیتمش، بو طرفله سیروسفر بولنی روسلره تکرار آجش بولنه یوردی.

بحث ایندیكمز پروت سفری ایچون یایلمش اولان بلانده روسیه نك قدیم حكمدارلردن بولتان « اسوه تولاو - Sviatoslav » زما تی اكدیران

احوال وار ایدی : پترو « بندان » ک روسیہ تابعیتی قبول ایدہ رک حکومت عثمانیہ ایلہ اجرای محاربہ ایچون براس الحركات تأسیسہ مباشرت ایتک ایتمش ایدی؛ براس الحركات دخی پترو نک پلائی موجبہ « بندان » قطعہ سی اولہ جقدی . وقیلہ « اسوہ توسلاف » دخی طونہ ساحلندہ « یزانس » حکومتہ قارشو بر روس بکلکی تأسیس ایدہ رک جنوبہ طوغری محاربہ ایچون اس الحركات اتخا ذینہ صالح بر مملکت میدانہ کتور مش ایدی [*] . سفر میحوئندہ بندان قطعہ سی ممالک عثمانیہ اقامندن بولندینی حالہ عین صورتہ کنترلسنہ چالیشملغلہ برابر « پترو » نک محاربہ بلانندہ « اسوہ توسلاو » زمانندہ موجود اولیان بعض مواد دخی وار ایدی : « پترو » عثمانیلر ایلہ محاربہ مادہ سنی « دین وقومیت جہت لر نیجہ اتحاد ! » مسئلہ لری ایلہ برلشدیرہ رک روسلرک موفقیتی اورتودوقس مذهبہ [بنی روس دینہ] سالت اولانلرلہ « اسلاو » نسلنہ منسوب بولان اقوام مختلفہ وعدیدہ نک برلشمندن امید وانتظار ایلکدہ ایدی . « پترو » ممالک عثمانیہ دہ کی ملل خرسیتیایہ - عثمانلیہ محکومیتدن قورتلقی ایچون - روسیہ ایلہ برلشملرینی توصیه ایدہ رک پلائی دہ اویولده ترتیب ایلش ایدی .

سالف العرض ایکی حکمدارک عدم موفقیتلرینہ سبب اولان مواد میانندہ مشترک بر ماده دہ واردی : شویله کہ « اسوہ توسلاو » خصوصی بر موفقیتنزلکدن ناشی روسیہ حکومتنک عمومی ومهم بولنان مقصدینی استحصالہ موفق اولہ مامش ایدی؛ چونکہ اول زمان کندوسی طونہ جوارندہ بولنہ رق اصل روسیہ دن امداد ومعاونت آلفہ موفق اولہ مدقندن قطع النظر

[*] آذربرمطالعہ وتامل ایلہ اسکلاشیله یلورک ۱۸۷۷-۷۸ « عثمانلی-روس » سفرینی متعاقب بلغارستانک روسلر طرفندن تشکیل عین مقاصدی احتوا ایتکدہ ایدیدہ دہ حرب حاضر عمومی نک بویولده کی ارثی روس آمال ملیہ سنی کوکندن دور بر مکدہ بولندیفنہ اشتباه ایدیلہ مر .

روسیه نك او وقتكى مركزى اداره سى اولان « كیهو » بلده سنه حالى بیلدیرمك اقتدارندن دخی محروم بولونیوردی . « اسوه تولاو » مبحث « كیهو » بلده سندن (۸۰۰ الى ۱۰۰۰) ودرست [۱] قدر اوزاقده بولنش اولوب آرام ایتدیكى طونه حوالیسی ایله « كیهو » بلده سى آره سنده پاچیناق - petcheneg ، دینیلن وسائر ناملرله معروف بولنان قبیله لر [۲] كشت وكذار ایتدیكندن « اسوه تولاو » ك كندی مقر حكومتی ایله مخبره سى غیر ممكن اولسیله اشبو موسقوف حكمداری فوق العاده غیرت و فعالیت و جرأت ابراز ایدیه رك اجرا ایلدیكى محاربه لردن صوكره برنمره حاصل ایدیه میه رك والك صوكره مغلوب ومنهزم اوله رق صاح استرحانه مجبور اولش ایدی .

« اسوه تولاو » دن آلتی یوز سنه صوكره « پتروه نك » باشنده عین حال كلشدر : شویله كه « پتروه » دخی ذخیره و مهمات غذاییه تداركیله اس الحركات اوله جق بر یرده اردونك لوازمی جمع واتمام ایدیه مدیكى روسیه نك لهستان ولایتیله عكیرینك اتصالاتی محافظه وتأمین موفق اوله مدینى وتمیر آخرله نه مكمل بر اس الحركات ونه ده الویریشلى خطوط مواصله واتصالیه مالك اولدینی اجلدن « كیهو » شهرندن (۶۰۰ الى ۸۰۰) ودرست [۶۴۰ : ۸۵۴ كيلومتره] مسافده قالش وعین زمانده وطنی

[۱] ۸۵۴ الى ۱۰۶۷ كيلومتره .

[۲] « پاچیناق » دنیلان قبیله لر تورك نلندن و « پاچیناق توركلى » نامیله موسومدرلر . اوچنچى عصر هجرى نهایتنده سكرز قریبه آیرلش اولان بولنان پاچیناقلرك حكیم ایتدكلى اراضى افلاق ، بغداد ، ترانیسلیوانیا ، بنارابیا ، كرسون ، اقادرینوسلاو ، تورید ، پودولی ، پولتاوا ، اورول اولوب جنوبا بلغار و صرب و غرباً بحار وله حكومتلى ، شمالاً « كیهو » و « روس » دوقه قلىرى وشرقاً حزرلر ایله هم حدود ایدیلر .

[صاحب سبف وقلم مشیر سلیمان پاشا مرحومك « تاریخ عالم » نامنده كى اثر بر كزینده (صفحه ۴۹۵) وما بعدینه مراجعت بیوربله] .

ایله بغداد قطع‌سی آرد سنده ده تاتار لر جولان و آقینلر ایدرهك اختلاطه مانع بولند قلدن اوغراشه اوغراشه نهایت الامر دشمن طرفدن احاطه و مغلوب ایدلمكه دشمنن صلح استرحانه مجبور اولشدر .

خصوصات معروضه دن آكلاشلدیقه كوره التي یوز سنه مقدمی « اسوه توسلاو » ك محاربه سیله بحث ایتدیكمز محاربه اثناسنده عدم موفقیته بادی اولش اولان عین حاللر شونلردر :

اولا : اس الحركات ترتیبات و تنظیماتی مكمل اولماق ؛
ثانیاً : اردونك وطن ایله خطوط مواصله و اتصالیه‌سی تهلكه دن مصون بولنماق ؛

ثالثاً : روس قوتی دشمن قوتندن آزا اولق .

« اسوه توسلاو » اول وقت « یزانس » حكومتیله محاربه ایتش ایدی . او زمانکی یزانس دولتی معاصری بولدیغی روسیه دن ده قوتلی ایدی . بحث ایتدیكمز سفر دخی روسیه نك حكومت عثمانیه قارشو محاربه ایتكه مقتدر اوله حق برحاله هنوز كلدیكنی بالوجوه اراه و اثبات ایلدی . پروت قریبنده کی بر عدم موفقیت خصوصیه روسیه نك بر جوق فداكار لقلره آفاق سفرلرندن استحصال ایلدیكى ثمراتك هپسنى محو ایتدی . پروت سفری ایله بوسفر ك نتایجی روسلرك جنوبه طوغری توجه ایدن حرکات تجاوزیه لرینك هنوز ناهموسم اولدیغی اثبات ایلشیدی .

« پترو » نك آفاق سفرلری كندوسنه اجدادنن ارثاً انتقال ایدن بر اشتیاق و آرزودن متولد سفرلردن عد اولنور . اكر پتروده جنوبه طوغری حرکات ایتك آرزولرندن عبارت بر میلان ارثی اولسه ایدی احتمالكه بویوك حكمدار - رأى منطقیه ، مستقل بر فكر سلیمه تابع اولق صفتیله متصف اوله رق - جنوب سفرلرنی اختیار و اجرا ایتزدی . شوقدر كه « آفاق » سفرلرینك نتیجه سنده روسلر طرفدن اسوج قرالنه قارشو محاربه ایتك ایچون مفید بر ثمره استحصال ایدلش اولق اعتباریه

اسفار مذکورہ جنوبیہ نك بسبتون فائده سی اولدینغی ده ادعا ایدیلہ من .
چونکہ آفاق سفرلندن سوکرہ روسلر اسوچلیلر ایله حرب
ایده بیللملردی؛ اسوچ محاربہ سی «پترو» نك محاربہ جنوبیہ سابقہ سی
تسہیل ایتش ایدی .

شورایده شایان دقتدرکہ ۱۷۱۱ سنہ میلادیہ سندہ «پترو» نك
متفقیری روسیہ لایقلہ یاردم ایدہ مدکلری کبی ایکی سنہ مقدم اون
ایکنجی شارلک «کوچک روسیہ» ده کی متفقیری وکندی مقرین
وقوماندانلرندن «مازه با» Mazepa، مثللو دوستی دخی مشار الیہ ابراز
صداقت و وفا ایتک شویله طورسون، بالعکس انك امیدنی بوشه چیقارملر،
یعنی اول وقت کوچک روسیہ لیلر امید ایتدیکی معاوتی ابدال ایتیموب
بویوک اسوچ حکمدارنی اغفال ایتملر ایدی . شو ایکی مشابہ حال
سیاسیات عالمنده آلداتمق و آلداتمق دن عبارت بولنان وقوعات غریبه دن
عد ایدلک اقتضا ایدر .

«پترو» ایله «اسوہ توسلاو» نك مقایسہ سی اتمام ایتش اولق ایچون
شوجهتی ده بیان ایدہ لم کہ مذکور ایکی حکمدارک ایکیسیده بحث ایتدیکنز
سفرلرنده فوق العاده برمساعی جانسپارانہ ابراز ایتملردی . «اسوہ توسلاو»
معینده کی عسکرک تهلکده بولندینغی و کندوسنک حال انہزامه دوچار
اوله جغنی کوردیکی زمان سلاح آرقداشلرینہ خطاباً : «روس طورباغنک
تعرضدن مصونیتی ایچون ٹولہ لم ! ٹولولر ایچون عار و حجاب اوله ماہ ! حربده
ٹوللرک ناموسی تمام اولور !» دیمشیدی . «پترو» ایسه ده ازیاده فداکارلق
ابراز ایتش و دشمن طرقتدن احاطه اولندینغی هنکامده اسارته کرفتار
ایدلکده اولدینغی حس وادراک ایدنجه رجال حکومتہ کندینسی حکمدار
طانیاملرینی وکندی خط دستیلہ برامرنامه یازارہ بیلہ امرینہ اطاعت

ایتماملرینی اشعار ایتمک صورتیلہ برایمپراطورہ کورہ فوق العادہ دینہ بیلہ جک
غایت بیوک فداکارلق اظهار ایلشیدی [*] .

[روس منابع عسکریندن تعدیل و تحریف ایدیلکسزین اخذ واقتباس و بعض حاشیہ لہ
علاوہ ایدلشدہ .]

موزہ عسکری عثمانی مدیری

ارکان حربیہ دن فریق

احمد مختار

[*] موضوع بحث اولان «پروت سفری» و جریانی اٹانندہ کی «نالچی وقمہ»
مشہورہ حربیہ سی و عقد مصالحہ «حقندہ منابع عثمانیہ» و بعض آثار خصوصیہ
معتبرہ بہ کورہ تفصیلاً بشقہ جہ تحریر ایندیکسز مقالہ «مخصوصہ نک قریباً رسالہ
شکلندہ آبروجہ طبع و نشری مقررہ» .